

Handlingsplan for klima og miljø

1

Gjeldende for ansatte i Norges Røde Kors

Fastsatt av generalsekretæren i ledermøtet 24. november 2022

Innledning

Klimaet og miljøet vårt har aldri vært utsatt for så store endringer som vi nå opplever. Klimaendringer, forurensning, tap av naturmangfold og knapphet på naturressurser som følge av menneskelig aktivitet, utgjør en alvorlig trussel mot naturens kapasitet og tåleevne, og utgjør en stor risiko for menneskers helse og velvære. Norges Røde kors anerkjenner at humanitær innsats også kan ha negative klima- og miljøkonsekvenser.

Vi som «gjør godt» er like ansvarlige for å kutte våre klimautslipp som alle andre. Også vi må ta et aktivt ansvar for å hindre at klimakrisen blir større¹.

Som en del av Den internasjonale Røde Kors- og Røde Halvmånebevegelsen, forplikter vi oss til å bremse den negative effekten klimaendringene har på mennesker og lokalsamfunn. Dette må vi adressere. Våre strategier, og årlige handlingsprogram har derfor tydelige mål og føringer for hva vi vil oppnå innenfor klima- og miljøsatsingen. 17. august 2021 undertegnet vi også Klimacharteret. Organisasjoner som slutter seg til charteret forplikter seg til å arbeide

med å møte og redusere de humanitære konsekvensene av klimakrisen, og til å redusere eget klima- og miljøfotavtrykk. Klimacharterets forpliktelser er i sin helhet vedlagt dokumentet.

Forpliktelsene, og hva vi gjør for å imøtekomme dem, er viktigere enn noen gang. De som allerede er hardest rammet av fattigdom, vold og konflikt, blir også hardest rammet av klimaendringene. Å arbeide for et bedre klima og miljø er derfor tett knyttet til Røde Kors sitt oppdrag; å hindre og lindre menneskelig nød og lidelse.

I det internasjonale arbeidet har Røde Kors forpliktet seg til å bidra til en sterkere respons på klimakrisen gjennom sine programmer og humanitære operasjoner, med særlig vekt på helsebehovene til mennesker som er rammet av kriser og klimaendringer.

I Norge vil klimaendringene gi økt ekstremvær. Samfunnet og naturen selv er ikke godt nok forberedt på virkningene av et slikt vær. Konsekvensene og kostnadene kan bli store. Ekstremvær vil i økende grad utfordre Røde Kors sin beredskap.

Vårt bidrag med å beskytte klimaet og miljøet er en del av verdens kollektive innsats for å møte felles mål, herunder Paris-avtalen fra 2015 og FNs bærekraftsmål. Handlingsplanen kan knyttes opp til flere av bærekraftsmålene, herunder 3) God helse, 11) Bærekraftige byer og lokalsamfunn, 12) Ansvarlig forbruk og produksjon og 13) Stopp klimaendringene.

Norge og EU skal være utslippsnøytrale inne 2050 og vi som organisasjon må sette realistiske, ambisiøse målsettinger for å bidra til dette.

Handlingsplanen skal operasjonalisere og konkretisere mål og føringer som ligger i våre styrende dokumenter. Vi har i tillegg identifisert at vi innenfor vår reisevirksomhet og våre innkjøp har et særlig potensial til å forbedre oss.² Dette er adressert gjennom tiltak under «Bærekraftig og ansvarlig». Gjennom tiltakene i Handlingsplanen skal vi arbeide målrettet med å oppnå bedre resultater innenfor våre programmer og aktiviteter, forbedre miljøprestasjonene våre og få et lavere klimafotavtrykk – og på sikt nå målet om «netto null».

¹ Bernt G. Apeland Bistandsaktuelt 17. juni 2021

² Vesentlighetsanalyse av ytre miljø, september 2022

Redde liv globalt

De humanitære konsekvensene av klimakrisen påvirker allerede millioner av mennesker, og mest alvorlig er det for marginaliserte og sårbare samfunn. Flom, jordskred, stormer, tørke, hetebølger og kuldeperioder blir mer uforutsigbare, hyppige og intense og alvorlige påvirker liv og levebrød. I løpet av det siste tiåret har 83 prosent av alle katastrofer vært forårsaket av klimarelaterte hendelser – flom, stormer og hetebølger (IFRC, 2020). Disse katastrofene har drept mer enn 410 000 mennesker og rammet en svimlende 1,7 milliarder mennesker (IFRC, 2020).

Tilgang til trygg og god helsehjelp er fortsatt en utfordring for minst halvparten av verdens befolkning. Klimakrisen forsterker behovet for økt helsehjelp og endrer helsebehovene. Gjennom en styrket respons på de økende helsebehovene, skal vi hjelpe lokale helsesystemer og samfunn.

Som en humanitær aktør må vi selv handle bærekraftig og kutte utslipp. Vi skal, i samsvar med føre-var-prinsippet, aktivt vurdere klima- og miljømessige konsekvenser av vår drift og humanitære innsats, og søke å unngå negativt klima- og miljøavtrykk.

Vi skal planlegge for klima- og miljørisiko og potensielle virkninger som programmer, prosjekter og tiltak kan ha på det naturlige miljøet, og sikre at passende tiltak iverksettes.

OBS Reduksjon av egne utslipp (forpliktelse 2) behandles under mål Bærekraftig og ansvarlig.

Hovedprogrammet - Vi vil:

Bidra til bedre og tryggere tilgang til helsetjenester for de mest sårbare rammet av konflikt, kriser og klimaendringer. Bidra til bedre og tryggere tilgang til rent vann og gode sanitære forhold for de mest sårbare rammet av konflikt, kriser og klimaendringer

Bidra til en styrket respons på klimakrisen gjennom våre programmer, operasjoner og påvirkningsarbeid, samtidig som vi i vår operasjonelle respons til klima- og miljøkriser skal ha et minst mulig negativt klima- og miljøavtrykk.

Klimacharter

Forpliktelse 1: Styrke vår respons på de økende humanitære behovene og hjelpe mennesker å tilpasse seg klima- og miljøkrisens konsekvenser

Forpliktelse 2: Maksimere den miljømessige bærekraften i vårt arbeid og raskt redusere våre egne klimagass-utslipp

Forpliktelse 3: Omfavne lokale aktører og lokalsamfunns lederskap

Forpliktelse 5: Samarbeide innad i humanitær sektor og med andre sektorer for å forbedre våre klima- og miljøtiltak

Redde liv globalt

Tiltak/underliggende mål Redde liv globalt	Ansvar	Frist
Forpliktelse 1		
Tiltak om klima og helse (Styrke Norges Røde Kors' internasjonale humanitære rolle gjennom ytterligere helsespesialisering med fokus på helseeffekter av klimakrisen og på kontanter i helse)	<i>IPB og KOS</i>	<i>2023</i>
<p>Tiltak knyttet til helse og klima</p> <p>1. Respondere på helsekonsekvensene av klimakrisen, gjennom styrking av helsesystemer, på primærhelsetjenestenivå. Dette inkluderer tilpasning innenfor helsesystemet, epidemiberedskap og folkehelse.</p> <p>2. Styrke beredskap og respons på klimaendringer som fører til humanitære katastrofer</p> <p>3. Styrke bevegelsens humanitære diplomati når det gjelder de humanitære konsekvensene av klimaendringer</p>		
Tiltak om klimakatastroferespons (Operasjonalisere responsen på helsekonsekvensene av klimakrisen)	<i>IPB</i>	<i>2023</i>
Forpliktelse 2		
<ul style="list-style-type: none"> - Utforske muligheten for å integrere klimaspesifikke risikovurderinger i internasjonale prosjekter - Utforske måter å redusere klimautslippene i internasjonale programmer, basert på miljøscreening og vurderinger - Redusere klimautslippene ved Røde Kors internasjonale feltsykehus, inkludert utstyr og anskaffelsesprosesser, i den grad det er mulig 	<i>IPB</i>	<i>2024</i> <i>2025</i> <i>2024</i>
Risikovurdere hendelser som kan oppstå i program, og vesentlige prosjekter/aktiviteter på grunn av klimaendringer (eks flom, skred, bortfall av infrastruktur). Risikovurderingen skal belyse hva som kan bli konsekvensen dersom hendelsen inntreffer, hva som er sannsynligheten, og hvilke risikoreduserende tiltak vi bør igangsette (eks knyttet til forberedelse og respons)	<i>IPB</i>	<i>Begynner 2023, pågående</i>

Tiltak/underliggende mål Redde liv globalt	Ansvar	Frist
Forpliktelse 3		
Sikre at alle operasjoner som responderer på helsekonsekvensene av klimakrisen er godt koordinert og i samarbeid med lokale aktører, gjennom Røde Kors/Røde Halvmåne nasjonalforeninger	<i>IPB</i>	<i>Pågående</i>
Forpliktelse 5		
Samarbeide med andre organisasjoner, sivilt samfunn, og partnere for å styrke vårt bidrag til lokal, nasjonal og global beredskap og respons	<i>IPB og KOS</i>	<i>Pågående</i>
Styrke Norges Røde Kors' internasjonale humanitære rolle gjennom ytterligere helsespesialisering med fokus på helseeffekter av klimakrisen og ved økt bruk av direkte kontantbidrag til målgruppen i helseprogrammer	<i>IPB</i>	<i>2023</i>
Styrke Bevegelsens beredskap til å håndtere og respondere på kriser og natur-/klimakatastrofer	<i>IPB</i>	<i>2023</i>
Styrke bevegelsens evne til å jobbe med humanitær dialog og implementere klimacharteret i nasjonalforeningene	<i>KOS</i>	<i>2023-2024</i>

Redde liv lokalt

Klimaendringer vil i økende grad utfordre Røde Kors sin beredskap i fremtiden. Røde Kors skal arbeide videre med å styrke organisasjonens nasjonale beredskap og evne til å håndtere uønskede hendelser, ikke minst som følge av klimakrisen.

Lokalsamfunnet kjenner behov, utfordringer og muligheter best. Vi skal fortsette å støtte lokalsamfunn i arbeidet med å tilpasse seg klima- og miljørisiko, og dermed sikre nødvendig kompetanse, ledelse og deltakelse.

Samfunnssikkerhet, beredskap og klimatilpasning må defineres innenfor de rammene som allerede er lagt av norske myndigheter og eksisterende samarbeid

Hovedprogrammet - Vi vil:

Være en kompetent og tydelig beredskapsaktør som samhandler godt med offentlige myndigheter og andre aktører for å redde liv og helse i egne lokalsamfunn, også ved hendelser som forsterkes av klimaendringer.

Klimacharter

Forpliktelse 1: Styrke vår respons på de økende humanitære behovene og hjelpe mennesker å tilpasse seg klima- og miljøkrisens konsekvenser

Forpliktelse 2: Maksimere den miljømessige bærekraften i vårt arbeid og raskt redusere våre egne klimagassutslipp

Forpliktelse 3: Omfavne lokale aktører og lokalsamfunns lederskap.

Redde liv lokalt

Tiltak/underliggende mål Redde liv lokalt (nasjonalt)	Ansvar	Frist
Forpliktelse 1		
Risikovurdere hendelser som kan oppstå i program, og vesentlige prosjekter/aktiviteter på grunn av klimaendringer (eks flom, skred, bortfall av infrastruktur). Risikovurderingen skal belyse hva som kan bli konsekvensen dersom hendelsen inntreffer, hva som er sannsynligheten, og hvilke risikoreduserende tiltak vi bør igangsette (eks knyttet til forberedelse og respons)	HRSL/v SOL og NPB	Starter 2023, kontinuerlig
Styrke kunnskap om fremtidens beredskapsbehov og kartlegge i hvilken grad vi har utstyr og kompetanse til å møte behovet, også i lys av klimaendringer	NPB	2023
Forpliktelse 2 (se Bærekraftig og ansvarlig)		
Forpliktelse 3		
Øke antall samarbeidsavtaler om beredskap mellom norske kommuner og Norges Røde Kors	NPB	Pågående
Løfte opp behovene til spesielt sårbare grupper som rammes av klimakrisen i Norge	KOS	Pågående
Arbeide for en god nasjonal klimatilpasningsplan for å sikre helhetlig planlegging og finansiering	KOS	Pågående

Humanitær effekt

Hver dag ser og opplever Røde Kors de humanitære konsekvensene av tørke, flom og ekstremvær.

Vi må i enda større grad avdekke og synliggjøre de humanitære konsekvensene av klimakrisen. Vi må videre anvende denne kunnskapen og få gjennomslag for en bærekraftig og humanitær politikk. Dette krever at vi bruker erfaringen og kunnskapen vår til å møte de humanitære behovene som oppstår i kjølvannet av kriser, men at vi også påvirker til politiske handlinger og prioriteringer, globalt og lokal.

Hovedprogrammet - Vi vil:

Få gjennomslag for en bærekraftig og humanitær politikk som tar hensyn til kommende generasjoner og reduserer de humanitære konsekvensene av klimaendringene

Klimacharter

Forpliktelse 4: Styrke vår evne til å forstå klima- og miljørisikoer, og utvikle bevisbaserte løsninger

Forpliktelse 6: Bruke vår innflytelse til å mobilisere for kritisk viktige og ambisiøse klimatiltak og miljøbeskyttelse.

Humanitær effekt

Tiltak/underliggende mål Humanitær effekt	Ansvar	Frist
Forpliktelse 5		
Fremme klima- og miljøkunnskap hos frivillige og ansatte gjennom å dele relevant klima- og miljøinformasjon	<i>KOS og HRSL/v SOL</i>	<i>2024</i>
Produsere og dele relevante og tilgjengelige data og analyser	<i>KOS</i>	<i>Pågående</i>
Arbeide for at respons- og tilpasning til klimakrisen blir tydeligere prioritert i bistandsbudsjettet, og at klimatilpasningsstøtte prioriteres til de landene som er hardest rammet av klimakrisen	<i>KOS</i>	<i>Pågående</i>
Forpliktelse 6		
Styrke budskapet om klimakrisens innvirkning på helse og vann overfor myndighetspersoner/politikere, å støtte den humanitære responsen på klimakrisen	<i>KOS</i>	<i>Pågående</i>
Løfte fram og dele funn fra klimaregnskapet og andre «klima-historier/gevinster» i kommunikasjon – både internt og eksternt	<i>HRSL/v SOL og KOS</i>	<i>2023, pågående</i>
Arbeide for at de nasjonale tiltakene for å møte forpliktelsene under Paris-avtalen styrkes vesentlig	<i>KOS</i>	<i>Pågående</i>

Bærekraftig og ansvarlig

Vi har forpliktet oss til å arbeide med å møte og redusere de humanitære konsekvensene av klima- og miljøkrisen, og på den måten forsterke den miljømessige bærekraften i vårt humanitære arbeid. Vi må videre redusere eget klima- og miljøfotavtrykk, og jobbe proaktivt med å omstille oss til en mer klimavennlig organisasjon.

Miljøsertifiseringsarbeidet og oppfylging av Klimacharteret krever at vi får en oversikt over, og rapporterer på, vårt klima- og miljøfotavtrykk. Vi skal etablere et fullstendig klimaregnskap som gjør at vi kan måle vårt utslipp, og etter hvert se utviklingen over tid. Slik kan vi også forbedre våre prestasjoner. Sertifiseringsarbeidet, og risikovurderingene vi gjør, krever også at vi har nødvendige regler og prosedyrer på plass.

Rapporteringen vår skal gjøres tilgjengelig, også for offentligheten.

Hovedprogrammet - Vi vil:

At Røde Kors skal ha et mål om å gjennomføre sitt arbeid på en bærekraftig og etisk måte, med spesifikke, hensiktsmessige og målbare målsettinger for å redusere vårt eget klima- og miljøavtrykk

Påvirke beslutningstakere, Røde Kors-bevegelsen og samfunnet for øvrig i å handle på en måte som hindrer og reduserer de humanitære konsekvensene av klimaendringene.

Klimacharter

Forpliktelse 2: Maksimere den miljømessige bærekraften i vårt arbeid og raskt redusere våre egne klimagassutslipp.

Forpliktelse 7: Utvikle klare mål og måle vår fremgang i å implementere forpliktelsene våre

Bærekraftig og ansvarlig

Mål og tiltak nasjonalt og internasjonalt

Overordnede mål: Klimafotavtrykket til Norges Røde Kors skal på sikt nå målet om «netto null».

Evt. nyinnkjøp av produkter og kjøretøy etc. må vurderes nøye. Det mest klimavennlige tiltaket å bruke det vi har lengst mulig.

Tiltak – nasjonalt og internasjonalt, på tvers av forpliktelser	Ansvar	Frist
Risikovurdere vår potensielle negative påvirkning på klima og miljø når vi gjennomfører våre programmer, og vesentlige prosjekter og aktiviteter (eks naturinngrep, ugunstige produkter/energikilder). Risikovurderingen skal belyse hva som kan bli konsekvensen av vår påvirkning, hva som er sannsynligheten, og hvilke risikoreduserende tiltak vi bør igangsette	HRSL/v SOL, NPB, IPB, DK	Oppstart 2023, kontinuerlig
Energi - Tiltak/underliggende mål		
Forpliktelse 2 og 7 – Internasjonalt		
Innen utgangen av 2026 skal vi ha oppnådd konkrete resultater innen fornybar energi, og fremme tiltak som reduserer karbonutslipp, innenfor det som er mulig, kontekst og forhold tatt i betraktning	IPB	2026
Forpliktelse 2 og 7 – Nasjonalt		
Ved framtidig bytte av lyspære/armatur skal eide Røde Kors-bygg (DK, NK), som har elektriske lyspærer/armatur, ha LED- eller fornybar-belysning	ØKADM, DK og HRSL v/SOL	2023
Innen utgangen av 2024 skal eide Røde Kors-bygg (DK, NK), som bruker elektrisitet, ha gjennomført en energikartlegging	ØKADM, DK og HRSL v/SOL	2024
Innen utgangen av 2026 skal ett eid Røde Kors-bygg ha energi/varme fra fornybar energikilde	ØKADM, DK og HRSL v/SOL	2026
Framtidige nye Røde Kors-bygg skal som hovedregel BREEAM-sertifiseres	ØKADM, DK	Framtidige bygg
Innen utgangen av 2023 skal vi i bygg som vi leier (DK) aktivt etterspørre huseier om å få på plass LED- eller fornybar-belysning ved framtidige utskiftninger av lyspærer/armaturer	DK og HRSL v/SOL	2023
Innen utgangen av 2023 skal vi i bygg som vi leier (DK) aktivt etterspørre huseier om energieffektiviseringstiltak i bygget (eks energikartlegging , varme- og ventilasjonssystemer)	DK og HRSL v/SOL	2023

Transport - Tiltak/underliggende mål	Ansvar	Frist
Forpliktelse 2 og 7 – Nasjonalt og Internasjonalt		
Mål nasjonalt og internasjonalt: Årlig reduksjon på 10 % CO2-ekvivalenter fra flyreiser i Røde Kors, sammenlignet med 2019*	DK og NK	Pågående
Hvis reisetiden med tog, buss eller båt er mindre enn 5 timer skal tog, buss, eller båt benyttes som transportmiddel, og ikke fly. Det gis unntak for reiseruter med flere flyavganger i rekke (connecting flights), selv om ett/flere av reisestrekningene kunne vært gjennomført med tog/buss/båt. Det kan også gis unntak ved særlige utfordrende hensyn (f.eks. oppdragets art, tidsnød, sikkerhet). Tiltaket/kravet tas inn i Reisereglementet	HRSL/v SOL og ØKADM	Oppstart 2023
Utvikle en «fly-mindre»-guide, som vedlegg til Reisereglementet	HRSL/v SOL og ØKADM	2023
Ved reise benytte den reisemåten som gir minst mulig CO2-utslipp, så lenge det ikke gir uforholdsmessige konsekvenser for reisetid og pris	DK og NK	Pågående
Påvirke ICRC/IFRC til å satse mer på elektrifisering, null- eller lavutslipp i egen kjøretøypark (eks ambulanse) der det er mulig	IPB	2026
Forpliktelse 2 og 7 – Nasjonalt		
Nye personbiler som anskaffes i Norge fra og med 2024 skal være nullutslipps-biler (DK, NK)	NPB, DK og HRSL/v SOL	2024
Ved jobbreiser med bil skal el-bil og samkjøring prioriteres	NK og DK	2023
Ved kjøp og frakt av varer skal null- eller lavutslippstransport prioriteres der det er mulig (DK, NK). Dette er særlig aktuelt i byer og tettsteder	ØKADM og DK	2024
Vurdere om det er mulig å tilby lokalforeninger en tilskuddsordning som stimulerer til kjøp av nullutslippskjøretøy ved kjøp av nye kjøretøy (eks snøscootere, ATV-er, og båter) er (samme som under Redde liv lokalt)	HRSL/v SOL og NPB	2025

* T.o er denne godkjent av landsstyret - gjelder til og med 2023, men må revideres. I neste strategiperiode tror vi det er lurt å trekke ut delegatreiser. Vi må i 2023 beslutte videre mål for denne parameteren, og hvilken reduksjon som skal gjelde for hhv nasjonal og internasjonalt del

Mat og avfall - Tiltak/underliggende mål	Ansvar	Frist
Forpliktelse 2 og 7 – Internasjonalt		
I bygg som Norges Røde Kors benytter i sitt internasjonale arbeid skal vi aktivt etterspørre huseier om systemer for avfallshåndtering og gjenvinning	IPB	2024
I større internasjonale programmer skal Norges Røde Kors aktivt arbeide for å få på plass systemer for avfallshåndtering og gjenvinning der det er mulig	IPB	2024
Forpliktelse 2 og 7 – Nasjonalt		
Norges Røde Kors (DK, NK) skal redusere restavfall med 15 % løpet av 2026	HRSL v/SOL, ØKADM, DK	2026
Norges Røde Kors (DK, NK) skal ha en kildesorteringsgrad på 70 % i løpet av 2025	HRSL v/SOL, ØKADM, DK	2025
Innen utgangen av 2024 skal eide Røde Kors-bygg (DK, NK) ha systemer for avfallshåndtering	HRSL v/SOL, ØKADM, DK	2024
Innen utgangen av 2023 skal vi i bygg som vi leier (DK, NK) aktivt etterspørre huseier om systemer for avfallshåndtering og gjenvinning	HRSL v/SOL, ØKADM, DK	2023
Ved nasjonale arrangementer skal nasjonalkontoret oppfordre til at en tredjedel av bespisningen bør være vegetarisk mat	HRSL v/SOL, ØKADM,	Påbegynnes i 2023

Innkjøp og Inntektsarbeidet - Tiltak/underliggende mål	Ansvar	Frist
Forpliktelse 2 og 7 Nasjonalt og Internasjonalt *		
Ved kjøp så skal Røde Kors oppfordre til, og hvis formålstjenlig velge, bærekraftige løsninger med egenskaper som gjør at varer kan brukes på nytt, enkelt repareres, renoveres eller gjenvinnes (sirkulære innkjøp). Dette gjelder også ved kjøp av produkter til videresalg (nettbutikk) eller utdeling. (Implementeres i forespørselsdokumenter,eks egenerklæring/sjekkliste/kravspesifikasjon)	HRSL v/SOL, ØKADM, INNTEKTER	Utgang 2023
Ved inngåelse av avtaler, hvor avtalens verdi er større enn 1 million, så skal leverandøren vise hvilke miljøkrav- og standarder den setter til seg selv som virksomhet. (Implementeres i forespørselsdokumenter,eks egenerklæring/sjekkliste/kravspesifikasjon)	HRSL v/SOL, ØKADM	Utgang 2023
Ved inngåelse av avtaler, hvor avtalens verdi er over 1 million, så er det ønskelig at leverandøren skal dokumentere at de er miljøsertifisert (ISO 14001 and/or ISO 9001, EMAS eller Miljøfyrtårn). (Implementeres i forespørselsdokumenter,eks egenerklæring/sjekkliste/kravspesifikasjon)	HRSL v/SOL, ØKADM	Utgang 2023
Gradvis redusere bruk av papir og fysisk materiell i kommunikasjon med nåværende og fremtidige givere og medlemmer	INNTEKTER	2026
Ikke inngå partnerskap med, eller motta donasjoner fra, aktører som med overlegg er engasjert i aktiviteter som bidrar til alvorlig miljøskade og/eller alvorlige miljøødeleggelser	INNTEKTER	2023
Være særskilt aktsomme med bedrifter som har sin kjernevirksomhet innenfor gruvevirksomhet og utvinning av naturressurser (herunder olje- og energiselskaper)	INNTEKTER	2023
Inspirere, engasjere og legge til rette for gjenbruk gjennom Røde Kors Sirkulært AS og Røde Kors Tøy og tekstil AS og slik bidra til å sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre.	INNTEKTER	Pågående
Videreutvikle Røde Kors sitt klimaregnskap, for å kunne måle og redusere utslipp og etter hvert se utviklingen over tid	HRSL v/SOL, ØKADM	2023-2026

* I kravspesifikasjonen for innkjøp skilles det mellom krav som settes som «kritisk», og krav som settes som «ønskelig». Lignende tilpasninger gjøres i egenerklærings skjema og sjekklisten.

VEDLEGG Klimacharterets forpliktelser

Forpliktelse 1: Styrke vår respons på de økende humanitære behovene og hjelpe mennesker å tilpasse seg klima- og miljøkrisens konsekvenser

Forpliktelse 2: Maksimere den miljømessige bærekraften i vårt arbeid og raskt redusere våre egne klimagass-utslipp

Forpliktelse 3: Omfavne lokale aktører og lokalsamfunns lederskap

Forpliktelse 5: Samarbeide innad i humanitær sektor og med andre sektorer for å forbedre våre klima- og miljøtiltak

Forpliktelse 6: Bruke vår innflytelse til å mobilisere for kritisk viktige og ambisiøse klimatiltak og miljøbeskyttelse

Forpliktelse 7: Utvikle klare mål og måle vår fremgang i å implementere forpliktelsene våre